

Seat No. _____

HL-1901100201040802

B. A. (Sem.-IV) (CBCS) (WEF-2019)

Examination

April - 2023

Sanskrit : Paper-8 (Elective-1) Optional

(Mahakavya) (कुमारसंभवम् सर्ग ५)

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks : 70

સૂચના / Instructions :

(૧) કુલ પાંચ પ્રશ્ન છે.

(1) There are five questions in this question paper.

(૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સમાન છે.

(2) All questions carry equal marks.

૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શ્લોકોનું ભાષાંતર કરો :

૮

1 (A) Translate any **Two** of the following verses :

8

(૧) તથા સમક્ષં દહતા મનોભયં પિનાકિના ભગ્નમનૌરથા સતી ।

નિનિન્દ રુપં હૃદયેન પાર્વતી પ્રિયેષુ સૌભાગ્યફલા હિ ચારુતા ॥

(૨) સ્વયં વિશીર્ણદ્રુમપર્ણવૃત્તિતા પરા હિ કાષ્ઠા તપસસ્તયા પુનઃ ।

તદપ્યપાકીર્ણમતઃ પ્રિયંવદાં વદન્ત્યપર્ણેતિ ચ તાં પુરાવિદઃ ॥

(૩) યથા શ્રુતં વેદવિદાં વર ત્વયા જનોઽયમુત્તૈઃ પદલઘ્ઙ્નોત્સુકઃ ।

તપઃ કિલેદં તદવાપ્તિસાધનં મનૌરથાનામગતિર્ન વિદ્યતે ॥

(૪) તં વીક્ષ્ય વેપથુમતી સરસાઙ્ગયષ્ટિ—

નિક્ષેપણાય પદમુદ્ધૃતમુદ્ધહન્તી ।

માર્ગાચલવ્યતિકરાકુલિતેવ સિન્ધુઃ

શૈલાધિરાજતનયા ન યયૌ ન તસ્થૌ ॥

- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સંદર્ભ સમજાવો : ૬
- (B) Explain with reference to the context any **Two** of the following : 6
- (૧) પદં સહેત ભ્રમરસ્ય પેલવં શિરીષપુષ્પં ન પુનઃ પતત્ત્રિણઃ ।
- (૨) ન રત્નમન્વિષ્યતિ મૃગ્યતે હિ તત્ ।
- (૩) ન કામવૃત્તિર્વચનીયમીક્ષતે ।
- (૪) ક્લેશ ફલેન હિ પુનર્નવતાં વિઘટે ।
- ૨ ‘કુમારસંભવમ્’ના આધારસ્થાનો દર્શાવી કવિએ તેમાં કરેલા ફેરફારોની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪
- 2 Write about the sources of the ‘કુમારસંભવમ્’ and the changes made by poet there in. 14
- અથવા / OR**
- ૨ ‘કાલિદાસઃ’ના જીવન અને કવન અંગે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. ૧૪
- 2 Discuss in detail the life and works of કાલિદાસઃ । 14
- ૩ કાલિદાસની શૈલી વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો. ૧૪
- 3 Write a notes on the style of કાલિદાસઃ । 14
- અથવા / OR**
- ૩ ‘કુમારસંભવમ્’ને આધારે બ્રહ્મચારીવૃત્ત વર્ણવો. ૧૪
- 3 Describe the ‘બ્રહ્મચારીવૃત્તમ્’ with special reference to કુમારસંભવમ્ । 14
- ૪ ‘કુમારસંભવમ્’ને આધારે ઉપમા કાલિદાસસ્ય ચર્ચો. ૧૪
- 4 Discuss ઉપમા કાલિદાસસ્ય according to કુમારસંભવમ્ । 14

અથવા / OR

- ૪ મહાકાવ્યનાં લક્ષણો આપી 'કુમારસંભવમ્'નું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- 4 Evaluate 'કુમારસંભવમ્' as 'મહાકાવ્ય' by explaining the features of the epic. 14
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- 5 Write short note on any **Two** of the following : 14
- (૧) કુમારસંભવસ્ય શીર્ષકમ્ ।
- (૨) કાલિદાસસ્ય પ્રકૃતિનિરુપણમ્ ।
- (૩) પાર્વત્યાઃ તપઃ ।
- (૪) કુમારસંભવસ્ય સંદેશઃ ।
-